

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Državni zbor Republike Slovenije
mag. Dejan Židan, predsednik
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana
gp@dz-rs.si

Številka: 001-136/2019/4

Datum: 20. 8. 2019

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca Francija Kepe v zvezi z izbrisom naselja Slami iz registra kulturne dediščine zaradi nedovoljenih gradenj

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Franci Kepa je na ministra za okolje in prostor, Simona Zajca in ministra za kulturo, mag. Zorana Pozniča, naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi z izbrisom naselja Slami iz registra kulturne dediščine zaradi nedovoljenih gradenj.

Ministra za okolje in prostor naproša za odgovore na naslednja vprašanja:

1. Kako komentirate izjavo predstavnice inšpektorata v televizijski oddaji?
2. Ali ste preverili oz. ste seznanjeni z internim aktom inšpektorata, s katerim se kategorizira posamezne zadeve za vrstni red obravnav in kdo je to pripravil?
3. Ali nameravate zahtevati spremembo teh internih pravil?
4. Koliko zadev iz »liste C« ima inšpektorat odprtih (prosim po letih pripada posamezne zadeve in posamezne regije)?
5. Iz oddaje je bilo razbrati, da to še daleč ni osamljen primer, zato vas prosim, da pojasnite, zakaj inšpektorat v navedenem primeru ni pravočasno ukrepal in preprečil nadaljnjo črno gradnjo?
6. Kako boste ukrepali, da se zadeve ne bodo več pojavljale, obstoječe odprte zadeve pa čimprej rešili? V nekaterih drugih primerih, res redkih, ste se odstranjevanja objektov zgrajenih na črno lotili zelo hitro in pompozno, ob televizijskih prenosih.
7. Za koliko objektov zgrajenih na črno so inšpektorji v zadnjih šestih letih izdali ureditveno odločbo?
8. Za koliko objektov zgrajenih na črno so inšpektorji v zadnjih še tih letih izdali odločbo o rušenju, koliko je pravnomočnih odločb in koliko objektov ste dejansko porušili oz. odstranili?
9. Ali glede na zadnje dogodke in stanje na inšpektoratu vodstvo le tega še uživa vaše zaupanje?

Podajamo vam odgovor na zastavljena vprašanja.

Kriterije za določitev vrstnega reda obravnave prijav in zadev določa 77. člen Gradbenega zakona in sicer se pri določanju le-tega upošteva stopnja javnega interesa, faza izvajanja gradnje, vrsta kršitev, lastnosti in namen objekta. Podrobneje so prioritete opredeljene v internem aktu Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor (daje: IRSOP). Gradbeni inšpektorji vsako prejeto prijavo rangirajo, prijave pa obravnavajo po vrstnem redu. Ta pravila veljajo za delovanje IRSOP na celotnem območju Slovenije, s čimer je dosežena objektivnost začetka reševanja prispelih prijav.

Gradbeni zakon v 2. Odstavku 89. člena določa, da se pri izvajanju izvršb inšpekcijskega ukrepa upošteva stopnja javnega interesa po naslednjih merilih: pravno stanje upravnih aktov, na podlagi katerih se opravlja izvršba, fizične in druge lastnosti objekta, vpliv objekta na ljudi in okolje, lega objekta, objekt v javni rabi ali objekt v katerem se opravlja dejavnost, možnost legalizacije.

V internem aktu IRSOP so opredeljena podrobnejša merila pri obravnavi prijav in vodenju inšpekcijskih postopkov:

- stopnja javnega interesa: ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje vrednosti (nujni ukrepi v javnem interesu, pri čemer je upravičena tudi ustna odločba po 144. in 211. členu Zakona o splošnem upravnem postopku), nevarnost (potencialno nevarni javni objekti; ogrožanje javne površine v državni lasti; ogrožanje javne površine v občinski lasti; objekti v zasebni lasti);
- faza izvajanja gradnje: objekti v gradnji (nelegalne gradnje, neskladne gradnje, nadzor nad udeleženci gradnje, gradbeni proizvodi); zgrajeni/dokončani objekti ali objekti v uporabi (nelegalne gradnje, neskladne gradnje, uporaba objektov); drugo (objekti, za katere je izdano gradbeno dovoljenje, vzdrževalna dela, posegi v prostor, spremembe namembnosti brez gradbenih posegov, spremembe rabe itd.);
- vrsta kršitve: nelegalna gradnja, neskladna gradnja, uporaba objektov, nadzor nad udeleženci gradnje, gradbeni proizvodi;
- lastnosti: zahtevnost objekta (zahtevni objekt, manj zahtevni objekt, nezahtevni objekt, enostavni objekt); vrsta objekta (gradnje javnih objektov, kot so šole, bolnišnice, vrtci, drugi objekti za javne prireditve; industrijski objekti; gradnje v območju javnih površin in komunalnih vodov; večstanovanjski objekti; poslovni objekti; stanovanjski objekti; nestanovanjski objekti; inženirski objekti);
- namen objekta: (gradnje za trg; ponovitveno dejanje; objekti, ki jih prijavlja več ljudi (več prijav različnih oseb, civilne iniciative); začetek gradnje (izkop gradbene jame), ko je mogoče gradnjo še ustaviti; na zaščiteneh območjih (nacionalni park, krajinski park, zaščiteno mestno jedro in spomeniško zaščiteni objekti, vodovarstveno območje, vodno zemljišče, priobalni pasovi, gozdno zemljišče, prvo kmetijsko zemljišče); objekti z vplivi na okolje.

Prav tako so v internem aktu IRSOP opredeljena podrobnejša merila pri izvedbi izvršb po drugi osebi:

- pravno stanje (pravnomočnost, izvršljivost) izdanih upravnih aktov, na podlagi katerih se opravlja izvršba;
- fizične in druge lastnosti objekta: zahtevnost objekta (zahtevni, manj zahtevni, nezahtevni, enostavni objekt) in nevarnost (potencialno nevarni javni objekti; ogrožanje javne površine v državni lasti; ogrožanje javne površine v občinski lasti; objekti v zasebni lasti);
- vpliv objekta na ljudi in okolje (objekt, za katerega je s predpisi o varstvu okolja določeno, da je zanj presoja vplivov na okolje obvezna, ter objekt, za katerega s predpisi o varstvu okolja ni obvezna presoja vplivov na okolje, z onesnaževanjem in obremenjevanjem pa vpliva na kakovost bivanja v določenem okolju);
- lega objekta: objekt na zaščiteneh območjih – kršitve glede na lego objekta v prostoru (nacionalni/narodni park, regijski park, krajinski park, Natura 2000, naravne vrednote in spomeniki, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja, naravni rezervat, zaščiteno mestno jedro in spomeniško zaščiteni objekti, vodovarstveno območje, vodno zemljišče, zemljišča s podzemnimi vodami, priobalni pasovi, gozdno zemljišče, prvo kmetijsko zemljišče, naravna zdravilna sredstva, varovalni pas posameznih objektov

gospodarske javne infrastrukture, zemljišča, na katerih je območje izključne rabe letališča, vzletišča oziroma infrastrukturnega objekta navigacijskih služb zračnega prometa, ter zemljišča, nad katerimi so na podlagi predpisov, ki urejajo letalstvo, določeni območje nadzorovane rabe in območje omejene rabe, območja s področja obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter drugi varovani pasovi ali katera druga zaščitena območja, ki so kot taka določena v prostorskih izvedbenih aktih ali drugih predpisih);

- objekti v javni rabi;
- objekti, v katerih se opravlja pridobitna dejavnost;
- možnost legalizacije objekta (objekti v zgodnejši fazi gradnje, nenaseljeni objekti in objekti, ki za zavezanca niso edina nepremičnina za bivanje, objekti za rejo živine, ki niso v uporabi, pri vseh teh pa legalizacija ni mogoča).

Na podlagi prioritet dela gradbenih inšpektorjev pri izvršilnih postopkih informacijski sistem inšpektorata, samodejno ustvari seznam izvršilnih postopkov, ki si sledijo od najvišjega ranga do najnižjega ranga; pri tem, da se pri zadevah, ki imajo isti rang upošteva prednostna obravnava tistih zadev, ki imajo starejši datum izvršljivosti sklepa o dovolitvi izvršbe po drugi osebi. Seznam vseh izvršilnih postopkov se za tekoče koledarsko leto natisne na dan 10. januar. Izvršba pride na vrsto, ko je uvrščena od 1. do vključno 100. mesta na seznamu izvršilnih postopkov za tekoče leto, razen nevarnih gradenj, ki jih zaradi splošne nevarnosti ni mogoče odlašati. Gradbeni inšpektorji so dolžni dosledno upoštevati vrstni red izvršilnih postopkov.

S takšno ureditvijo razvrščanja prijav in izvršb IRSOP zagotavlja učinkovitejše opravljanje nalog in varovanje javnega interesa, ki zahteva nujno ukrepanje in prednostno obravnavo hujših nepravilnosti.

Gradbena inšpekcija prejema veliko število prijav (leta 2015 je prejela 3.243 prijav, leta 2016 3.538 prijav, 2017 3.403 prijav ter leta 2018 3015 prijav). Na dan 29.7.2019 je bilo na listi C nerešenih prijav 4542.

Leto evidentiranj a prijave »C«	NOE CE	NOE KP	NOE KR	NOE LJ	NOE MB	NOE MS	NOE NG	NOE NM	Skupna vsota
Skupna vsota	245	912	575	1.729	480	61	293	247	4.542
1999		1							1
2000		1							1
2002							1		1
2003		1							1
2006		1	2		1				4
2007		6							6
2008		6							6
2009		4						2	6
2010		10	3	2					15
2011		13	2	9			1	1	26
2012		28	3	84			1		116
2013	14	35	32	108	8		7	5	209
2014	19	88	41	166	17	2	42	14	389
2015	17	138	84	216	24	2	36	23	540
2016	34	182	77	264	53	5	39	22	676
2017	50	164	143	373	95	10	68	64	967
2018	51	161	116	324	162	21	62	72	969
2019	60	73	72	183	120	21	36	44	609

Gradbena inšpekcija je imela 31. decembra 2018 v reševanju 10.150 upravnih inšpekcijskih zadev. V 3.484 zadevah je bila izdana inšpekcijska odločba po 152. členu ZGO-1 ali 82. členu GZ (inšpekcijski ukrepi pri nelegalni gradnji oziroma nelegalnem objektu – odstranitev objekta/vzpostavitev v prejšnje stanje). Od teh je 2.348 zadev z uvedenim izvršilnim postopkom, saj je bil že izdan sklep o dovolitvi izvršbe po drugi osebi. Od tega je v 2.051 zadevah izdan sklep o dovolitvi izvršbe izvršljiv in pravnomočen. To pomeni, da v teh primerih zavezanci nimajo več na voljo rednih pravnih sredstev. Inšpekcijski zavezanci kljub uvedenemu izvršilnemu postopku niso izvršili določb iz inšpekcijskih odločb, zato morajo gradbeni inšpektorji glede na predvideni način izvršbe (izvršba po drugi osebi, izvršba s prisilo) izvršiti tudi to.

V letu 2013 je gradbena inšpekcija opravila 14 izvršb po drugi osebi, v letu 2014 8, v letu 2015 nobene, v 2016 3, v letu 2017 2 in v 2018 2. Za izvršbo po drugi osebi je v letu 2019 predvidenih 30 zadev, od katerih je že odstranjenih 8 objektov (od tega 3 objekti prisilno, 5 objektov so odstranili zavezanci sami).

	Upravne inšpekcijske zadeve v reševanju	Uvedene upravne inšpekcijske zadeve v enem letu	Rešene upravne inšpekcijske zadeve v enem letu	Št. zadev, kjer je izdana inšpekcijska odločba za vzpostavitev v prvotno stanje	izdan sklep o dovolitvi izvršbe po drugi osebi v zvezi z vzpostavitvijo v prvotno stanje	sklep o dovolitvi izvršbe po drugi osebi v zvezi z vzpostavitvijo v prvotno stanje je izvršljiv in pravnomočen	Opravljene izvršbe po drugi osebi
2014	10532	4051	3934	3058	1835	1209	8
2015	11000	3713	3308	3120	1967	1296	-
2016	11784	4997	4298	3290	2084	1645	3
2017	12101	4750	4386	3517	2215	1903	2
2018	11774	4275	4500	3484	2348	2051	2

Na ministrstvu se zavedamo pomena učinkovitega delovanja gradbene inšpekcije, kot enega od pomembnih stebrov zagotavljanja urejenega stanja v prostoru, preprečevanja gradenj, ki niso skladne z načrtovano rabo prostora ali ne upoštevajo gradbeno tehničnih predpisov. Trudimo se, da bi povečali tako število gradbenih inšpektorjev, saj je bilo ob pripravi nove gradbene in prostorske zakonodaje ocenjena potreba po zaposlitvi 25 novih gradbenih inšpektorjev v letih 2019 in 2020, kot učinkovitost procesov.

S spoštovanjem,

Simon ZAJC
minister